

**Блискун О.О. (ORCID 0000-0001-7875-7714),
Завацька Н.Є. (ORCID 0000-0001-8148-0998),
Синявський І.О. (ORCID 0000-0003-0662-3033),
Тєрєхов А.В. (ORCID 0000-0002-7250-6698),
Ястремський П.Ф. (ORCID 0000-0002-3401-4203)**

СОЦІОКУЛЬТУРНИЙ КОНТЕКСТ ПРОЦЕСУ РЕІНТЕГРАЦІЇ МОЛОДІ

У статті наведено концептуальні соціально-психологічні основи дослідження процесу реінтеграції молоді в умовах сучасного соціуму. Розкрито процесуальну і змістовну складові процесу реінтеграції та виокремлено його компоненти (стратегічно-цільовий, змістовний, організаційно-діяльнісний, оціночно-прогностичний). На основі системи принципів системно-інтегративного та генетико-моделюючого підходів виявлено соціально-психологічну специфіку процесу реінтеграції молоді в умовах сучасного соціуму, пов'язану з особливостями мотиваційних та когнітивних психічних станів; соціальними механізмами інтеріоризації і трансформації цінностей; соціальним самопочуттям (когнітивно-оцінною, мотиваційно-ціннісною, емоційно-поведінковою складовими) та суб'єктивним соціальним благополуччям (соціальною помітністю, соціальною дистантністю, емоційним прийняттям, соціальним схваленням, соціальними переконаннями); параметрами її ідентичності (за когнітивним, емотивним, конативно-діяльнісним, ціннісно-орієнтаційним компонентами) та соціально-психологічної зрілості (за особистісним, рефлексивним, функціональним компонентами), зокрема в умовах вимушеної міграції.

Виокремлено інтеграційні показники результативності процесу реінтеграції молоді за параметрами її соціально-психологічної спроможності/неспроможності та визначено систему параметрів, критеріїв і рівнів соціально-психологічного забезпечення процесу реінтеграції молоді в умовах сучасного соціуму, яка включає когнітивний, емоційно-оцінний, світоглядний, поведінковий компоненти. Виявлено особливості соціального простору і соціальних комунікацій в аспекті проблеми реінтеграції молоді, артикульовані його дискурсивними вимірами. Розкрито змістовно-процесуальні засади побудови і реалізації системи соціально-психологічного забезпечення процесу реінтеграції молоді в умовах сучасного соціуму з використанням методичної, ресурсної та організаційної її складових, основу якої склали інтегративно-інваріантні психотехнології розвитку соціально-психологічної

спроможності молоді та підвищення її соціального потенціалу. Визначено основні складові ефективної реалізації системи соціально-психологічного забезпечення процесу реінтеграції молоді в умовах сучасного соціуму.

Ключові слова: *молодь, реінтеграція, соціально-психологічне забезпечення процесу реінтеграції, сучасний соціум.*

Постановка проблеми. Поняття психології реінтеграції, як проблеми повернення індивіда до соціуму, має тривале минуле, але відносно коротку наукову історію, а власне науково-психологічний аспект проблеми набув особливої актуальності упродовж останніх десятиліть ХХ століття у зарубіжній психологічній науці у зв'язку з кардинальними трансформаційними процесами, що спричинили спалахи соціетальних психопатологій, загострення глобально-регіональних конфліктів, унаслідок чого відбулося різке збільшення кількості депривованих осіб, які потребували ресоціалізації, реабілітації, ревіталізації та реінтеграції для повноцінного життєіснування (Д. Гошовська, Я. Гошовський, П. Фрейре, Ю. Хабермас та ін.). Доцільність виконання науково-психологічного дослідження означеної проблеми вбачається у розробці системи цілісного реінтеграційного теоретико-практичного тезаурусу (концептуальний апарат, діагностичний, консультаційний і тренінгово-корекційний рівні забезпечення), що призведе до якісного покращання та інтенсифікації процесу реінтеграції молоді, яка в умовах глобально-регіональних коливань сучасного соціуму, зміцень і загроз зазнає численних матеріальних, психофізичних, інтелектуальних, духовних та інших переживань і амортизацій, психоемоційного вигорання і виснаження, а також істотних бар'єрів для відновлення реінтегрованої життєдіяльності [1-14].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Показано, що конструювання соціальної реальності молоддю відрізняється суб'єктивністю, інноваційністю і рефлексивністю. Соціальні зміни на біографічному рівні і кожна нова соціальна дія вимагають співвіднесення з індивідуальною системою її цінностей, яка визначає уявлення про значущість і формування соціальної установки. Тому цілеспрямоване включення молоді у процес відтворення соціальних норм, як суб'єкта соціальних відносин, вимагає можливості співвіднесення сформованих умов і порядку з інтеріоризованими ідеалами, які перебувають на вершині індивідуальної системи цінностей і надають їй загальнозначущий, інтегративний характер (О. Блинова, В. Бочелюк, Л. Боярин, С. Гарькавець, А. Коваленко, Л. Найдьонова, І. Попович, М. Тоба та ін.). В результаті відбувається спряженість індивідуальних смислів соціальної участі з загальноприйнятими, культурно обґрунтованими. При цьому функціонування ідеалу в цій ролі можливе за умови, коли він сприймається як об'єктивно значущий, незмінний і

абсолютний; посилюється потреба у набутті змістовних ідеалів, які дозволяють як знизити невизначеність у виборі життєвих стратегій, так і інтегрувати на індивідуальному рівні всі ціннісні орієнтації. Наголошується, що у сучасному суспільстві дана тенденція посилюється (О. Кононенко, В. Кузнецов, Г. Побокіна, В. Семенов, В. Турбан та ін.).

Мета статті – розкрити соціокультурний контекст процесу реінтеграції молоді.

Виклад основного матеріалу і результатів дослідження. Сучасне суспільство перебуває у високоактивній стадії соціальних трансформацій. На формування ідентифікаційних переваг сучасної молоді безпосереднє вплинув феномен масового пошуку ідентичності. Соціальна реінтеграція молоді на основі цінностей інтегрального типу є фактором стабілізації громадських структур і необхідною умовою запобігання кризових станів. У зв'язку з цим актуальність теми визначається необхідністю розкриття ціннісних орієнтацій молоді в її динаміці і мінливості, детермінованою інтеріоризацією цінностей, необхідних для прогнозування процесу розвитку цієї соціальної групи та її реінтеграції в соціум [1-7].

Розкриваючи соціальні механізми інтеріоризації (як способи присвоєння цінностей) і одночасно трансформації цінностей молоддю, стає можливим дослідити цю соціальну групу у розвитку, визначити роль різних соціальних чинників у конструюванні ментальних основ молодої людини, що особливо важливо у виробленні стратегій трансформації соціальних інститутів, в тому числі освіти [6]. Тому вивчення механізмів взаємодії набуло особливої актуальності в умовах системної трансформації суспільства, сприяючи розширенню можливостей участі молоді в його модернізації і у збереженні його цілісності.

Питання соціальної інтеграції та соціальної самоідентифікації особистості в наявній науковій літературі висвітлені досить фрагментарно і переважно в рамках досліджень, присвячених проблемам ідентичності та соціальної самоідентифікації в цілому. Дослідження, в яких був би представлений саме соціокультурний аспект процесу реінтеграції молоді в умовах сучасного соціуму та самоідентифікації молодого покоління, відсутні, що обумовлює актуальність обраної для аналізу проблематики.

Як відомо, суспільство як соціальна система відповідно до принципу емерджентності функціонує за рахунок визначених системою специфічних властивостей різних верств і груп, що входять до нього. Однією з таких груп є саме молодь, яка має свої особливості щодо участі у конструюванні соціальної реальності. Молодь, як соціальна група, відіграє особливу роль у формуванні або зміні соціального порядку. Включаючись у процес відтворення соціуму,

молодь вносить інноваційний потенціал, який може служити основою для розвитку або руйнування соціальних структур. Тому від характеру соціальної активності молоді багато в чому залежить цілісність і стабільність суспільства [3; 9].

Зміни у суспільстві в останні десятиліття вплинули на глибинні підстави соціального порядку, як у сфері економічних і політичних відносин, так і у ціннісній системі суспільства, що розділилася на безліч полярних структур [3].

Між інтеріоризацією цінностей молоддю та реформуванням суспільства існує стійкий взаємозв'язок. Реформування суспільства включає впровадження зразків успішної соціалізації молоді, системи механізмів і засобів передачі соціальних норм, культурно-історичних цінностей новим поколінням. Зміна структуральних властивостей суспільства призвела до формування нової моделі соціалізації молоді, інтеріоризації соціальних правил і цінностей. По-перше, зникають чіткі критерії соціалізованої особистості через розчарування в ідеалах і нестійкість, суперечливість соціальних вимог до особистості. По-друге, умови соціалізації молоді змінилися з прийняттям нових законодавчих та інших нормативних актів, що визначають шляхи і засоби участі особистості у соціальних процесах [8].

У період радикальних суспільних змін змінюється формальна, декларована сторона соціалізації: норми, межі, еталони і відхилення. Але незважаючи на нові пріоритети соціалізації особистості, формування її ціннісних структур, відповідні стратегіям реформування суспільства, соціалізація продовжує відтворювати закріплені у культурному досвіді правила, традиції, цінності і життєві орієнтації під впливом інститутів сім'ї та соціального оточення. Все це дозволяє забезпечити спадкоємність самоідентифікації особистості, зберегти ідентичність суспільства. В результаті в сфері інтеріоризації цінностей виникає ситуація, яку характеризують як аксіологічний хаос [2].

Висока динаміка соціальних пріоритетів, стан аномії, плюралізм ціннісних систем, спотворення або заперечення історичного минулого, невизначеність майбутнього, формують особливе уявлення молоді про роль ідеалу у формуванні світогляду і у конструюванні соціальних практик. Мозаїчність, суперечливість ціннісних орієнтацій і установок характеризує сучасний стан молодіжної свідомості.

Визначення життєвих цілей, формування уявлень про сутнісні потреби, конструювання стратегій соціальної участі багато в чому залежить від формування самості в процесі соціалізації, тобто від самоідентифікації, процесу, в якому перетинаються внутрішні чинники розвитку особистості і зовнішні

вплив соціальних детермінант через референтні групи і універсальний інформаційний вплив [7].

Суперечливість і висока динаміка ціннісних систем суспільства особливо сильно відтворюється в особистісній системі цінностей молоді людини, в якій утворюється вакуум орієнтацій. У цих умовах цінності перестають бути регулятором продуктивної соціальної активності молоді. Смесложиттєві цінності стають абстрактним зразком, недосяжним на практиці, і на їх місце приходять конкретні, прикладні, ситуативні цінності. Ставлення до цінностей як недосяжних ідеалів слугує виправданням для будь-яких дій або прагнень, що суперечать цим цінностям. В результаті значимість окремих цінностей стає все нижче, а релятивізм системи цінностей зростає.

На відміну від стійких і стабільних періодів суспільного функціонування в період соціокультурних трансформацій і високого ступеня невизначеності зростає роль постійних і універсальних, як індивідуальних, так і групових, стратегій соціальної участі. Тому релятивні, ситуаційні цінності спотворюються, адже самі залежні від змін, що відбуваються і не можуть детермінувати змістовні процеси, обумовлювати вибір універсальних, об'єктивних цілей розвитку. Обмеження ціннісної регуляції призводять до зниження стійкості відтворення інституціональних норм, соціального порядку в цілому. Суперечливість ціннісної системи ускладнює проектування сталого розвитку, прогнозування соціальних процесів, створює перепони на шляху трансформації [10-16].

Протиріччя у ціннісній системі і невідповідність між собою ієрархічних рівнів цінностей привели не тільки до зменшення значущості цінностей у соціальних процесах, а й посилення потреби у духовному пошуку, спрямованому на визначення стійких життєвих орієнтирів. Особливо гостро ця потреба проявляється саме серед молоді. Актуалізація духовного пошуку є одним з факторів посилення ролі релігії у формуванні світогляду, буттєвих і термінальних цінностей молоді, оскільки віра дозволяє визначити напрямок і засоби розвитку молоді людини відповідно до її сутності, знайти об'єктивні, значущі відповіді на найбільш важливі життєві питання про сенс життя і потреби, про необхідні для єдиного соціокультурного поля моральні цінності, про способи реалізації свободи і відповідальності, про значимість взаємодії з різними соціальними інститутами і організаціями. Іншими словами, віра дозволяє відновити порушену структуру цінностей, подолати їх релятивізм через виявлення абсолютних цінностей і приведення у відповідність їм інших ієрархічних рівнів системи цінностей особистості. Перевага традиційних релігій визначається тим, що вона історично сформувала ціннісну підставу інтеграції, сприяла формуванню у світогляді принципів соціальної участі та

конструктивного, спільного соціального конструювання. В результаті знімаються протиріччя егоїстичних інтересів і суспільно значущих цілей соціальної участі через побудову гармонійно структурованої системи цінностей, в якій значимість включення у соціальні практики визначається загальним змістом як індивідуального, так і соціального розвитку [17-23].

Однак у сучасному суспільстві зберігаються бар'єри інтеріоризації духовних цінностей, що є суттєвою причиною низької продуктивної соціальної активності молоді. До таких перешкод належать суперечливість впливу інститутів соціалізації, її нестійкість; невідповідність культурно-ціннісних і нормативних механізмів соціальної організації і контролю; розширення можливостей особистісного самовизначення, але розмитість критеріїв самоідентифікації і групових ідентифікацій, що ставить особистість в залежність від стереотипів загальноприйнятої думки про потреби, спосіб життя і інтереси; плюралізм оцінок історичного минулого і стратегій розвитку суспільства; нерівність можливостей соціальної участі, яка суперечить декларованим принципам демократичного суспільства; десакралізація; переважання спрощеного образно-експресивного, а не раціонального сприйняття інформації, політичне відчуження і маргіналізм, викликані невідповідністю цілей і механізмів соціально-політичної участі, усвідомленням слабкої кореляції професійної активності тощо. Наслідком цих протиріч є протиріччя інтеріоризованих особистісних і кристалізованих в соціальних відносинах цінностей, які проявляються в обмеженні усвідомлення молоддю людиною своєї ролі і можливостей у конструюванні соціальної реальності. Це вимагає розробки нових методів дослідження особистісних цінностей, характеру їх інтеріоризації, особливо в процесі реінтеграції молоді [24-29].

Таким чином, цінності та ціннісні орієнтації, що структуруються у свідомості молодої людини в процесі її становлення, на стадії адаптації та самоідентифікації й сприяють формуванню стійких зв'язків з соціальним середовищем, є умовою зростання суб'єктності індивіда у відтворенні інституційних норм.

Емпіричні дані підтверджують, що близько половини молодих людей вважають за можливе змінити свої ідеали при неможливості їх реалізації. Втрачається роль ідеалу як імперативу соціальної рефлексії і дій, що забезпечують синхронізацію особистісних і соціальних цінностей.

Показано, що конструювання соціальної реальності молоддю відрізняється суб'єктністю, інноваційністю і рефлексивністю. Соціальні зміни на біографічному рівні і кожна нова соціальна дія вимагають співвіднесення з індивідуальною системою цінностей, яка визначає уявлення про значущість і формування соціальної установки. Тому цілеспрямоване включення молоді у

процес відтворення соціальних норм, як суб'єкта соціальних відносин, вимагає співвіднесення сформованих умов і порядку з інтеріоризованими ідеалами, які перебувають на вершині індивідуальної системи цінностей і надають їй загальнозначущий, інтегративний характер (О. Блинова, В. Бочелюк, Л. Боярин, С. Гарькавець, А. Коваленко, Л. Найдьонова, І. Попович, М. Тоба та ін.). В результаті відбувається спряженість індивідуальних смислів соціальної участі з загальноприйнятими, культурно обґрунтованими. При цьому функціонування ідеалу в цій ролі можливе за умови, коли він сприймається як об'єктивно значущий, незмінний і абсолютний; посилюється потреба у набутті змістовних ідеалів, які дозволяють як знизити невизначеність у виборі життєвих стратегій, так і інтегрувати на індивідуальному рівні всі ціннісні орієнтації. Наголошується, що у сучасному суспільстві дана тенденція посилюється (О. Кононенко, В. Кузнецов, Г. Побокіна, В. Семенов, В. Турбан та ін.).

Отже, розкрито сучасний соціокультурний контекст процесу реінтеграції молоді. Показано, що сучасний соціокультурний контекст реінтеграційних процесів детермінований низкою специфічних рис, серед яких найбільш значущими є реорганізація політичних і економічних структур, ускладнення соціально-стратифікаційної системи суспільства, розширення соціальної взаємодії, наростання інформаційних потоків, культурне різноманіття, а також глибока модифікація нормативно-ціннісної системи і моделей соціальної, економічної, політичної поведінки (А. Борисюк, В. Васютинський, І. Ващенко, Н. Завацька, Л. Карамушка та ін.). Ці та інші чинники обумовлюють нестабільність соціокультурного середовища, до якого сучасна молодь змушена адаптуватися і в яке має реінтегруватися.

Висновки. Визначено концептуальні соціально-психологічні основи дослідження процесу реінтеграції молоді в умовах сучасного соціуму. Розкрито процесуальну і змістовну складові процесу реінтеграції та виокремлено його компоненти (стратегічно-цільовий, змістовний, організаційно-діяльнісний, оціночно-прогностичний). На основі системи принципів системно-інтегративного та генетико-моделюючого підходів виявлено соціально-психологічну специфіку процесу реінтеграції молоді в умовах сучасного соціуму, пов'язану з особливостями мотиваційних та когнітивних психічних станів; соціальними механізмами інтеріоризації і трансформації цінностей; соціальним самопочуттям (когнітивно-оцінною, мотиваційно-ціннісною, емоційно-поведінковою складовими) та суб'єктивним соціальним благополуччям (соціальною помітністю, соціальною дистантністю, емоційним прийняттям, соціальним схваленням, соціальними переконаннями); параметрами її ідентичності (за когнітивним, емотивним, конативно-діяльнісним, ціннісно-орієнтаційним компонентами) та соціально-психологічної

зрілості (за особистісним, рефлексивним, функціональним компонентами), зокрема в умовах вимушеної міграції.

Виокремлено інтеграційні показники результативності процесу реінтеграції молоді за параметрами її соціально-психологічної спроможності/неспроможності та визначено систему параметрів, критеріїв і рівнів соціально-психологічного забезпечення процесу реінтеграції молоді в умовах сучасного соціуму, яка включає когнітивний, емоційно-оцінний, світоглядний, поведінковий компоненти. Виявлено особливості соціального простору і соціальних комунікацій в аспекті проблеми реінтеграції молоді, артикульовані його дискурсивними вимірами. Розкрито змістовно-процесуальні засади побудови і реалізації системи соціально-психологічного забезпечення процесу реінтеграції молоді в умовах сучасного соціуму з використанням методичної, ресурсної та організаційної її складових, основу якої складала інтегративно-інваріантні психотехнології розвитку соціально-психологічної спроможності молоді та підвищення її соціального потенціалу. Визначено основні складові ефективної реалізації системи соціально-психологічного забезпечення процесу реінтеграції молоді в умовах сучасного соціуму.

References

1. Arnull, E., S. Eagle, A. Gammampila, D. Archer, V. Johnston, K. Miller and J. Pitcher. 2005. *Persistent Young Offenders: A Retrospective Study*. London, UK: Youth Justice Board for England and Wales.
2. Arnull, E., S. Eagle, A. Gammampila, S. L. Patel and J. Sadler. 2007. *Housing Needs and Experiences*. London, UK: Youth Justice Board for England and Wales.
3. Bonta, J., R. Jesseman, T. Ruge, and R. Cormier. 2006. "Restorative Justice and Recidivism: Promises Made, Promises Kept?" In D. Sullivan and L. Tiff, eds. *Handbook of Restorative Justice: A Global Perspective*. New York: Routledge. 108-120; also, summarized in: Public Safety and Emergency Preparedness Canada. 2006. "Restorative Justice and Offender Treatment." *Research Summary*, 11(6).
4. Borzycki, M. and T. Makkai. 2007. "Prisoner reintegration Post-release", Canberra: Australian Institute of Criminology, March 2007.
5. Burnett, R. and S. Maruna. 2006. "The Kindness of Prisoners: Strengths-based Resettlement in Theory and in Action", *Criminology and Criminal Justice* 6(1), 83-106.
6. Dawson, P. and L. Cuppleditch. 2007. *An Impact Assessment of the Prolific and other Priority Offender Programme (PDF Version)*. London, UK: Research, Development and Statistics Directorate, Home Office.

7. Gillis, C. A. and D. A. Andrews. 2005. *"Predicting Community Employment for Federal Offenders on Conditional Release."* Ottawa: Correctional Service of Canada.
8. Gray, E., E. Taylor, S. Merrington, and C. Roberts. 2005. *ISSP: The Final Report. London, UK: The Youth Justice Board for England and Wales.*
9. Harrington, R. and S. Bailey. 2005. *Mental Health Needs and Effectiveness of Provision for Young Offenders in Custody and in the Community* (PDF Version). London, UK: Youth Justice Board for England and Wales.
10. Kinner, S. A. 2006. "Post-Release Experience of Prisoners in Queensland." *Trends and Issues in Crime and Criminal Justice*, 325, 1-6.
11. Lane, J., S. Turner, T. Fain, and A. Sehgal. 2005. "Evaluating an Experimental Intensive Juvenile Probation Program: Supervision and Official Outcomes." *Crime and Delinquency*, 51(1), 26-52.
12. Lattimore, P. K., C. P. Krebs, W. Koetse, C. Lindquist, and A. J. Cowell. 2005. "Predicting the Effect of Substance Abuse Treatment on Probationer Recidivism." *Journal of Experimental Criminology*, 1, 159-189.
13. La Vigne, N. G., J. Cowan, and D. Brazzell. 2006. *Mapping Prisoner Reentry: An Action Research Guidebook*. Second edition. Washington, D.C.: Justice Policy Center, Urban Institute.
14. Paparozzi, M. A. and P. Gendreau. 2005. "An Intensive Supervision Program that Worked: Service Delivery, Professional Orientation, and Organizational Supportiveness." *The Prison Journal*, 85(4), 445-466.
15. Rakis, J. 2005. "Improving the Employment Rates of Ex-Prisoners Under Parole." *Federal Probation*, 69(1), 7-12.
16. Renzema, M. and E. Mayo-Wilson. 2005. "Can Electronic Monitoring Reduce Crime for Moderate to High-Risk Offenders?" *Journal of Experimental Criminology*, 1(2), 215-237.
17. Ridgely, S., J. Engberg, M. D. Greenberg, S. Turner, C. DeMartini, and J. W. Dembosky. 2007. *Justice, Treatment, and Cost: An Evaluation of the Fiscal Impact of the Allegheny County Mental Health Court* (PDF Version). Santa Monica, CA: Rand.
18. Roman, J., L. Brooks, E. Lagerson, A. Chalfin, and B. Tereshchenko. 2007. *Impact and Cost-Benefit Analysis of the Maryland Reentry Partnership Initiative* (PDF Version). Washington, D.C.: Justice Policy Center, Urban Institute.
19. Royal Children's Hospital (Melbourne). 2007. "Male Adolescent Program for Positive Sexuality (MAPPS)".
20. Smith, C. 2007. "Private Industry Inside Prisons: More than Re-entry Preparedness." Paper to be presented at the 16th United Nations Commission on Crime Prevention and Criminal Justice, Vienna, April 23-27, 2007.

21. Shaw, M. 2006. *"Communities in Action for Crime Prevention. Background Paper."* (PDF Version) Canberra: International Centre for the Prevention of Crime.
22. Smith, C. J., J. Bechtel, A. Patrick, R. R. Smith, and L. Wilson-Gentry. 2006. *Correctional Industries Preparing Inmates for Re-entry: Recidivism and Post-Release Employment* (PDF Version). Washington, D.C.: National Institute of Justice, U.S. Department of Justice.
23. Stephenson, M. and J. Jamieson. 2006. *Barriers to Engagement in Education, Training and Employment*. London, UK: Youth Justice Board for England and Wales.
24. United Nations Office on Drugs and Crime. 2006. *Criminal Justice Assessment Toolkit*. New York: United Nations.
25. Visher, C. A. 2006. "Effective Reentry Programs", *Criminology and Public Policy*, 5(2), 299-302.
26. Visher, C., N. LaVigne, and J. Travis. 2004.
27. Visher, C. A., L. Winterfield, and M. B. Coggeshall. 2005. "Ex-offender Employment Programs and Recidivism: A Meta-analysis." *Journal of Experimental Criminology*, 1(3), 295-315.
28. Wiebush, R. G., D. Wagner, B. McNulty, Y. Wang, and T. N. Le. 2005. *Implementation and Outcome Evaluation of the Intensive Aftercare Program*. Washington, D.C.: National Council on Crime and Delinquency.
29. Wilson, R. J., J. E. Picheca, and M. Prinzo. 2005. *Circles of Support and Accountability: An Evaluation of the Pilot Project in South-Central Ontario* (PDF Version). Ottawa: Correctional Service of Canada.

Blyskun O.O., Zavatska N.E., Sinyavskiy I.O., Tieriekhov A.V., Yastremskiy P.F.

SOCIO-CULTURAL CONTEXT OF YOUTH REINTEGRATION PROCESS

The article provides the conceptual socio-psychological foundations of research into the process of youth reintegration in the conditions of modern society. The procedural and substantive components of the reintegration process are disclosed and its components (strategic-targeted, substantive, organizational-active, evaluation-prognostic) are distinguished. On the basis of the system of principles of system-integrative and genetic-modeling approaches, the socio-psychological specificity of the process of reintegration of young people in the conditions of modern society, related to the peculiarities of motivational and cognitive mental states, was revealed; social mechanisms of internalization and transformation of values; social well-being (cognitive-evaluative, motivational-value, emotional-behavioral components) and subjective social well-being (social visibility, social distance, emotional acceptance,

social approval, social beliefs); parameters of its identity (in terms of cognitive, emotional, conative-activity, value-oriented components) and social-psychological maturity (in terms of personal, reflexive, functional components), in particular in conditions of forced migration.

The integration indicators of the effectiveness of the youth reintegration process based on the parameters of its socio-psychological ability/inability are singled out, and a system of parameters, criteria and levels of social-psychological support for the process of youth reintegration in the conditions of modern society is defined, which includes cognitive, emotional-evaluative, worldview, behavioral components. The peculiarities of social space and social communications in the aspect of the problem of youth reintegration, articulated by its discursive dimensions, are revealed. The content-procedural principles of building and implementing a system of social-psychological support for the process of youth reintegration in the conditions of modern society with the use of methodical, resource and organizational components, the basis of which was integrative-invariant psychotechnologies for the development of social-psychological capacity of young people and increasing their social potential, were revealed. The main components of the effective implementation of the system of social and psychological support for the process of youth reintegration in the conditions of modern society have been determined.

Key words: *youth, reintegration, socio-psychological support of the reintegration process, modern society.*

Блискун Олена Олександрівна – доктор психологічних наук, доцент, професор кафедри практичної психології та соціальної роботи Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля;

Завацька Наталія Євгенівна – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри практичної психології та соціальної роботи Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля;

Синявський Ілля Олександрович – магістрант групи ПСПП-21дм спеціальності 053 Психологія кафедри практичної психології та соціальної роботи Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля;

Терсхов Андрій Володимирович – магістрант групи ПСПП-21зм спеціальності 053 Психологія кафедри практичної психології та соціальної роботи Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля;

Ястремський Павло Францович – магістрант групи ПСПП-21зм спеціальності 053 Психологія кафедри практичної психології та соціальної роботи Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля.